

254 JELÖLT AZ 5 ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁSON A 7 MEGYEI KERÜLETBEN (1.)

Ki mindenki akart itt képviselő lenni?

Átlagosan 7-8 jelölt pályázik a képviselőre választási ciklusonként Csongrád megye egy-egy kerületében. Az eddigi öt választás egyéni jelöltjeinek többsége vesztes, hiszen nem lett honatyja. A képviselőre pályázók adatai között szemezgetve most a két legtöbb jelölt közül választó 3. (szegedi) és 7. (makói) egyéni választókerületet tesszük nagytítók alá.

CSONGRÁD MEGYE ÚJSZÁSI ILONA

254 politikusjelölt-név került szavazócédulára Csongrád megyében az eddigi öt országgyűlési választási hadjárat végén. A legtöbb, 46 jelölttel a 3. és a 7. (makói) választókerület dicsekedhet. A szegedi 3. kerületben voksolók legtöbbször (4) *Botka Lászlóról* (MSZP) mondtak véleményt voksaikkal – 3 alkalommal (legutóbb már az első fordulóból) az ország házába juttatták. Ebben a körzetben 3 ciklusváltáskor *Rózsa Edit* és *Pásztai Ágnes* is versenyzett. Közülük a gumigyár egykori munkavésely-felelősét, Rózsa Edit a rendszerváltás előtt innen juttatták a parlamentbe, de ezután csak SZDSZ-listáról politizálhatott. Az ügyvéd Pásztai viszont alulmaradt, talán azért is, mert mindig más színekben (Konzervatív Párt, Kereszténydemokra-

Pályázók

7-8 jelölt jut átlagosan egy-egy Csongrád megyei választókerületre, hiszen az eddigi öt országgyűlési választáson összesen 254 név került a szavazócédulára. Ugyanakkor Makón 1994-ben 14 személy közül választhattak a polgárok. A legkisebb választókerületet 2006-ban 3 jelölt jelentette az 1. számú (szegedi) körzetben.

ta Néppárt, Centrum) indul. Kétszer kopogtatott a képviselőiségért a nyelvész *Bratinka József*: az 1990-es választáskor az MDF színeiben képviselhetett, négy év múlva nem kapott bizalmat. A traumatológus *Bartha László* mint Fidesz-MDF-jelölt 1998-ban nyert, 2002-ben vesztett a választókerületben. *Farády Éva* doktornő a MIÉP jelöltjeként kétszer volt sikere-

Rózsa Edit a rendszerváltás előtt egyéniben is, 1990-ben és 1994-ben viszont csak listán jutott be a parlamentbe.

len. A jelöltek többsége (30) egyetlenegyszer próbálkozott. Közülük a legnagyobb vesztes talán a 2002-ben induló *Csanádi Jánosné*, aki a Független Kisgazdapárt jelöltjeként mindössze 211 voksot, a szavazatok 0,54 százalékát szerezte meg. Bár nagy vesztesnek érezhette magát Botka és Bartha is: ők ketten a legkisebb arányban maradtak alul a másikkal szemben: 1998-ban Bartha a voksok 56 százalékával nyert – Botka 44 százalékkal vesztett, 2002-ben Botka 54 százalékkal bejutott, Bartha 44 százalékkal kívül maradt a parlamenten.

Csúcsot döntöttek a makóiak is a jelöltek számát illetően. Az öt választás 46 képviselőjelöltjének zömét (10) jól ismerik a választók, mert többször méretkeztek meg a bizalomért. Közülük a közgazdász *Martono György* 4 alkalommal is elindult: kétszer a Fidesz színeiben, majd szövetségben az MDF-fel, illetve a KDNP-vel, egyszer lett egyéni képviselő. Háromszor szállt be a harcba a DATE Mezőgazdasági Főiskolai

Kari tanára, *Mihály Zoltán* (MDF), s 90-ben ő lett a honatyja. Hasonlóképpen az állatorvos *Dán János*, aki 1998-ban jutott képviselőséghez. Három alkalommal indult az orvos *Domokos Mária* (KDNP) is, de egyszer sem lett politikus. A duplázók közül nem jutott egyéni kerületi mandátumhoz a kisgazda háziorvos *Sántha Sándor*; az MSZP-s, majd MSZDP-s *Wéber Máttyás*; a háziorvos *Kómárné dr. Nagyfalusi Mária* (Köztársaság Párt, Új Szövetség), továbbá az SZDSZ-t vállaló történész, *Marosvári Attila*. A kétszeres versenyzők közül egyéni képviselő lett az MSZP színeiben egymást váltó agronómus, *Gazdag János* és a makói polgármester, *Buzás Péter*. A politikussággal 18 makói csak egyszer kacérkodott. Függetlenként próbálkozott 1994-ben *Kuruczi Sándor* és *Szentpéteri János* is, mégsem ők kapták a legkisebb támogatást. Négy éve összesen 234 voksot (1 százalék) gyűjtött össze *Angyal Alpár* a Zöldek Pártja nevében.

Eltűntek a Földlakók és a centrumosok

Sok bejegyzett párt egy jelöltet sem tudott állítani 4 évvel ezelőtt, közülük a legtöbb idén nem is indul. A Centrumnak 3 megyei jelöltje volt 2006-ban, ők 4 nappal azután jelentették be: nem indulnak, hogy az OVB nyilvántartásba vette a pártot.

MAGYARORSZÁG MUNKATÁRSUNKRÓL

Földlakók-Élet-Igazság-Béke-Szabadság Pártja, Petőfi Nemzeti Néppárt, Panellakók Polgári Párt, Magyar LÉT Párt, Szegények Magyarországi Pártja, Dolgozók Magyarországi Pártja, Egység a Jövőért Integrációs Párt, Magyar Szegényeket Pártoló Párt – néhány azok közül, amelyeket 2006-ban bejegyzett az Országos Választási Iroda, de végül egyetlen jelöltet sem tudtak állítani. Idén eddig ezek közül egyik sem próbálkozott ezzel.

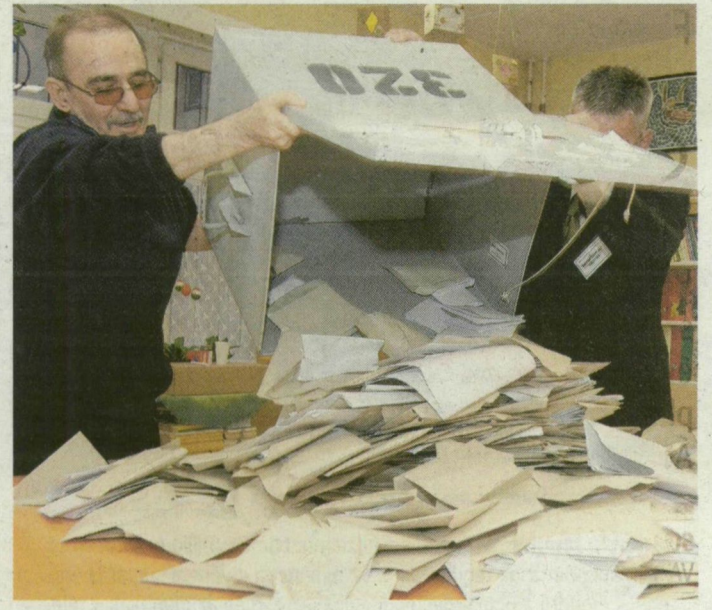
Hozzájuk képest továbbjutott 2006-ban az Élőlánc Ma-

gyarországiért, amelynek 4 jelöltje volt az első fordulóban – a másodikra már egy sem. Egy jelöltre futotta a Zöld Demokraták Szövetségének. Egyelőre ezeket a pártokat sem vette nyilvántartásba az Országos Választási Iroda.

Nem indul a választáson a Centrum Összefogás Magyarországiért Párt sem. A párt elnöke, *Papp János* levélben közölte az Országos Választási Bizottsággal (OVB), hogy február 15-én a szervezet országos választmánya úgy döntött, visszalépnek a 2010-es parlamentiképviseelő-választásoktól. A Centrumot február 11-én vette nyilvántartásba az OVB, a párt országos választmánya négy nappal később döntött a visszalépésről. A párt 4 éve Csongrád megyében három választókerületben indított jelöltet.

Akárcsak 4 éve, újra indul viszont a szegedi Pajzs Szövetség. 2006-ban egy jelöltet sem sikerül állítaniuk.

26 új párt egy év alatt. Száználhármas pártot tartanak hivatalosan nyilván a bíróságokon, ezek közül 55 a legtöbb parlament választások óta alakult az Országos Igazságszolgáltatási Tanács adatai szerint. Hasonló pártalapítási hullám az 1990-es évek első felében volt jellemző. Az elmúlt évben 26 pártot jegyeztek be a bíróságokon. Néhány ezek közül: Megoldás: Egyik sem!, Máttyás Párt, Ősi Magyar Nemzeti Összefogás Párt, SMS Demokrata Párt. Idén eddig egyetlen pártot vettek nyilvántartásba, a Szabad Emberek Magyarországiért elnevezésű szervezetet.

Urnaürités a legutóbbi választásokon. Itt biztosan nincs a Földlakók pártjára leadott voks. ILLUSZTRÁCIÓ: FRANK YVETTE

Marosvári Attila kétszer indult – egyszer sem nyert. ARCHÍV FOTÓK: DM/DV

Nem szabadulunk saját szennyüinktől

Egyelőre kérdéses, hová lehet vinni júliustól a makói szennyvíztisztítónál keletkező iszapot, ami évente 2000 tonna, de hamarosan 5000 lesz. Eddig a szemétszállító cég átvette, ám az új szolgáltató négyszeres árat kérne érte. Ez idővel megnövelheti a csatornadíjat, ha nem születik olcsóbb megoldás.

MAKÓ BAKOS ANDRÁS

Amikor megépültek Magyarországon az első biológiai tisztítók, és megjelentek a halak a kifolyó víz csatornájában, úgy látszott, megoldódik egy régi környezeti probléma. Mostanra azonban látszik, hogy a megoldás egy másik gondot szült: a biológiai tisztítók tényleg kiszűrik a vízből a szennyeződést, a baktériumok munkája nyomán visszamaradó anyag sorsát azonban egyre nehezebb megnyugtatóan rendezni.

Ez derül ki most Makón is. A képviselő-testület legutóbbi ülésén arról folyt a szó, hogy a mostani tisztítóban évente 2000 tonna szennyvíziszap keletkezik, amit eddig a szeméttelület gondozó Bio-Pannónia Kft. tonnáként 2000 forintért vett át és helyezte el. Most a hulladékgyűjtésre kiírt közbeszerzést egy másik cég, az A.S.A. Hódmezővásárhelyi Kft. nyerte el, a mostaninál 20 százalékkal olcsóbb szemétdíjért. A vásárhelyi vállalkozás azonban a makói iszapot 8000 forintért venné át, és ebben az összegben a szállítás ára nem is szerepel. A makói önkormányzat az iszapot – amelynek mennyisége a mostani csatornaberuházás után évi 5000 tonnára nő – olcsóbban szeretné elhelyezni valahol. Felmerült, hogy a Makói Oktatási Központ által használt 80 hektáros állami földön lehetne használni, trágyaként. Ez úgy-

A szennyvíziszap értékesebb a műtrágyánál, mégsem készítnek belőle komposztot. FOTÓ: SEGESVÁRI CSABA

ben a város tárgyal az iskolát fenntartó megyei önkormányzattal, de egyezség még nincs.

A megegyezés nem a mi szándékunkon múlik, hanem a jogszabályokon – felelte kérdőnkre *Sándor Attila*, a megyei közgyűlés alelnöke. Mint mondta, az érintett terület művelési ága olyan, hogy a törvény nem teszi lehetővé az iszap ottani elhelyezését. Most

szakértők vizsgálják, mi lehet a megoldás.

A makói testületi ülésen a fideszes *Mágori Józsefné* azt kérdezte a Makó-Térségi Víziközmű Kft. igazgatójától, hogy ha már ez az anyag tényleg olyan hasznos, miért nem készítet belőle komposztot a szennyvíztelep? Hozzátette mikrofonon kívül nyilván nehézfém is van ben-

ne. „Ha ez ilyen egyszerű lenne, már megcsináltuk volna” – felelte *Medgyesi Pál* a komposzttelepre, és mint mondta, vizsgálat igazolja, hogy a káros anyagok mennyisége mind a határérték alatt van. A komposztot egyrészt az a gond, hogy minősítettetni kell, másrészt pedig az iszap mennyisége így megháromszorozódik, és ez már kezel-

hetetlen lenne. Hosszú távon inkább energiacélú hasznosítással lehet csökkenteni a mennyiséget, és a telep ebbe az irányba indult el.

Ez nem fekália

A szennyvíziszap nem emberi fekália. A makói tisztítóba kerülő szennyvíz végső állomása a bioreaktor, ahol baktériumok dolgozzák fel, bontják le az anyagot. Különválasztódik a tisztított víz – ez a Marosba megye – és az iszap. Ez a mix – mivel jelentős részben szerves anyag – jó trágyázásra, a műtrágyánál mindeképp értékesebb, mert lazítja is a talajt. Hollandiában és több uniós országban ezzel trágyáznak, másutt, például Belgiumban tiltják. Itt elsősorban az ember révén bekerülő gyógyszermaradványok miatt aggodnak, mert ezeket nem tudják lebontani a baktériumok. A szennyvíztisztítás kutatói most azon dolgoznak, hogyan lehet megakadályozni, hogy ezek az anyagok újból visszakerüljenek a táplálékláncba.